

„Prawdziwa wiedza to znajomość przyczyn”

Francis Bacon

SZKOLNY PROGRAM PROFILAKTYKI

ROK SZKOLNY 2016/2017

*Publiczne Gimnazjum nr 1
im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego
w Łańcucie*

Profilaktyka to podejmowanie działań, skierowanych do różnych grup, we współpracy z różnymi środowiskami i instytucjami, które mają na celu zapobieganie pojawieniu się lub rozwojowi zaburzeń, chorób lub innych niekorzystnych zjawisk społecznych. Działania profilaktyczne prowadzone są na trzech poziomach, w zależności od stopnia ryzyka – uniwersalnym, selektywnym, wskazującym.

Zadaniem szkolnej profilaktyki jest chronienie młodzieży przed zagrożeniami poprzez działania wychowawczo – profilaktyczne oraz bieżące reagowanie w sytuacjach ryzykownych zachowań. Dlatego też w szkole przede wszystkim realizowane są założenia profilaktyki uniwersalnej, skierowanej do wszystkich uczniów, bez względu na stopień ryzyka – do całej społeczności szkolnej.

Podejmowane przez szkołę działania skupiają się wokół zagadnień związanych z promocją zdrowego stylu życia, rozwijaniem postawy dbałości o zdrowie własne i innych ludzi, umiejętności dokonywania świadomych wyborów. Są to także działania, doskonalące postawy asertywności, kształtowanie umiejętności radzenia sobie z emocjami w sytuacji przeżywania trudnych sytuacji życiowych. Profilaktyka uniwersalna ma na celu przeciwdziałanie pierwszym próbom podejmowania zachowań ryzykownych lub opóźnienie inicjacji.

Szkolny Program Profilaktyki obejmuje profilaktykę uniwersalną, skoordynowaną z działaniami wychowawczymi. Opracowany został na podstawie diagnozy obszarów problemowych szkoły i dotyczy działań prozdrowotnych, współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

Opracowując Szkolny Program Profilaktyki uwzględniono możliwość stosowania różnych strategii:

- informacyjnej (pogadanki, prelekcje, dyskusje),
- alternatyw (różnorodne propozycje spędzania i zagospodarowywania czasu wolnego),
- ćwiczenie różnych umiejętności społecznych (porozumiewanie się w grupie, rozwiązywanie konfliktów, radzenie sobie w sytuacjach trudnych, współpraca i współdziałanie w grupie).

Głównym założeniem działań profilaktycznych realizowanych w naszej szkole jest szczególna koncentracja na wzmacnianiu czynników chroniących, poprzez:

1. Wspomaganie rozwoju moralnego uczniów (poszanowanie norm, wartości i autorytetów).
2. Rozwijanie zainteresowań uczniów oraz przeciwdziałanie niepowodzeniom szkolnym.

3. Stwarzanie uczniom możliwości przynależenia do pozytywnych grup rówieśniczych: kół zainteresowań, zespołów sportowych, muzycznych itp.
4. Wspieranie rodziców w prawidłowym pełnieniu przez nich funkcji wychowawczych.

Cele szkolnej profilaktyki:

1. Kształtowanie i rozwój poczucia odpowiedzialności za siebie, własne życie i za innych.
2. Budowanie poczucia własnej wartości i stymulowanie rozwoju emocjonalnego.
3. Upowszechnianie zdrowego stylu życia wśród uczniów.
4. Podniesienie poziomu odpowiedzialności za swoją naukę i zachowanie.
5. Przeciwdziałanie uzależnieniom: alkohol, nikotyna, narkotyki, dopalacze.
6. Przeciwdziałanie agresji słownej i fizycznej.
7. Przeciwdziałanie nieuzasadnionej absencji na zajęciach szkolnych.

Spodziewane efekty programu

Realizowane działania profilaktyczne zmierzają do przygotowania ucznia gimnazjum do tego, by lepiej sobie radził z rozwiązywaniem problemów, potrafił współżyć z innymi ludźmi, zapoznał się z normami zwyczajowymi, etycznymi, moralnymi i potrafił zastosować je w życiu, poznał podstawowe zasady dbania o własne zdrowie i bezpieczeństwo w różnych sytuacjach zagrożenia.

Do pełnego rozeznania potrzeb i trudności uczniów opracowano na początku II półrocza 2015/2016 roku wzór ankiety nt. potrzeb i problemów uczniów. Ankieta została przeprowadzona w marcu i kwietniu 2016 r wśród uczniów wybranych 5 oddziałów klas I i II.

W oparciu o wskazania i wnioski, wynikające z ankiety, a także informacje uzyskane od rodziców uczniów oraz przeprowadzone konsultacje wśród wychowawców, w Szkolnym Programie Profilaktyki uwzględnione zostały następujące działania do realizacji w roku szkolnym 2016/2017:

1. Profilaktyka zdrowotna.
2. Zapobieganie niewłaściwym postawom społecznym.
3. Korzystanie z czasu wolnego.
4. Przeciwdziałanie uzależnieniom.

Działania profilaktyczne

L.p.	Dział tematyczny	Termin realizacji	Wykonawcy	Klasy
I. Profilaktyka zdrowotna.				
1.	<i>Higiena wieku dojrzewania</i>	w roku szkolnym	Higienistka szkolna	I
2.	<i>Racjonalne odżywianie</i> – omawiane zagadnienia: dieta zbilansowana, BMI.	w roku szkolnym	Higienistka szkolna, Zespół Szkół Wysoka	I
3.	Zaburzenia odżywiania – anoreksja, bulimia.	Zgodnie z harmonogramem	Higienistka szkolna	I – III wg potrzeb
II. Zapobieganie niewłaściwym postawom społecznym.				
1.	Warsztaty edukacyjne „ <i>Umiejętność rozwiązywania konfliktów i radzenia sobie w sytuacjach trudnych</i> ”.	W roku szkolnym	Psycholog, psychoprofilaktyk	I, II
2.	Zagadnienia szczegółowej tematyki gddw: <ul style="list-style-type: none"> • Przemoc w szkole i rodzinie, • Ofiara, agresor, sprawca – postawy wobec przemocy, • Gdzie szukać pomocy w sytuacjach zagrożeń w szkole i w domu, • Agresja fizyczna, psychiczna, słowna, • Lekcje przestrogi – korzystanie ze spotów i filmów edukacyjnych, • <i>Bądź kumplem nie dokuczaj</i> – ambasador akcji Grzegorz Krychowiak – materiały na www.fdn.pl (Fundacja Dzieci Niczyje) 	W roku szkolnym	Wychowawcy	I - III
3.	Ankieta poznawcza dot. <i>Bezpieczeństwa i przeciwdziałania krzywdzeniu dzieciom w świecie realnym i Internecie.</i>	I półrocze	Pedagog, psycholog szkolny	I – III
III. Korzystanie z czasu wolnego.				
1.	Udział w imprezach organizowanych przez Samorząd Uczniowski (dzień samorządności, wieczory filmowe, dyskoteki, andrzejki, mikołajki, itp.)	W roku szkolnym	SU, wychowawcy	I – III

2.	Uczestnictwo uczniów w przedmiotowych kołach zainteresowań.	W roku szkolnym	Nauczyciele	I – III
3.	Udział w zawodach sportowych i zajęciach rekreacyjnych.	W roku szkolnym	Wychowawcy	I – III
4.	Udział w wycieczkach i imprezach klasowych, promujących zdrowy styl życia wśród młodzieży.	W roku szkolnym, wg harmonogramu	Wychowawcy	I – III
5.	Zagadnienia szczegółowej tematyki gddw: <ul style="list-style-type: none"> • Pasje, zainteresowania, hobby, • Alternatywne formy spędzania czasu wolnego, • Racjonalny wypoczynek. 	W roku szkolnym	Wychowawcy	I – III
IV.	<i>Przeciwdziałanie uzależnieniom.</i>			
1.	Realizacja edukacji zdrowotnej w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom – warsztaty profilaktyczne (w zależności od możliwości finansowych Urzędu Miasta).	W roku szkolnym	Psycholog, psychoprofilaktyk,	II, III
2.	Warsztaty edukacyjne dla liderów młodzieżowych – realizacja projektu „ <i>Chrońmy młodzież w sieci</i> ” – Ruch Pomocy Psychologicznej Integracja	IX – XII 2016 r	Pedagog szkolny, wychowawcy	I - III
3.	Zagadnienia szczegółowej tematyki gddw: <ul style="list-style-type: none"> • Bezpieczeństwo w sieci – cyberprzemoc, gry komputerowe, portale społecznościowe, instagram – zagrożenia. • Kreatywne korzystanie z mediów, • Jak bezpiecznie działać w sieci, • Informacje o nas w sieci, • Ciemna strona Internetu – korzystanie z informacji portalu „Siaciakowa szkoła” – www.siaciaki.pl • Zapobieganie uzależnieniom (alkohol, papierosy, narkotyki, dopalacze) 	W roku szkolnym	Wychowawcy	I - III
4.	Korzystanie z materiałów dydaktycznych programów profilaktyczno – wychowawczych, m.in. <i>Pomost, Spójrz inaczej, Spójrz inaczej na agresję, Znajdź właściwe rozwiązanie.</i>	W roku szkolnym	Wychowawcy	I – III